Published and distributed under permit (No. 701), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УКРАЇНІАN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXIX. ЧИСЛО 196. ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., ВТОРОК, 23-го СЕРПНЯ 1921. VOL. XXIX. No. 196. JERSEY CITY, N. J., TUESDAY, AUGUST 23, 1921. THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ОБЄДНАННЄ ТЕКСТИЛЬНИХ ЮНІЙ

СОЮЗ ТКАЛНЯНИХ ЮНІЙ БУДЕ МАТИ 200,000 ЧЛЕНІВ.

НЮ ЙОРК, 21. серпня. — На відбуваючихся тут зборах постановлено обєднати всі юнії текстильних робітників, не обєднані з Американською Федерацією Праці.

На зборах було присутних коло 30 представників і урядників юній, які хочуть обєднатися в один союз. Організація має називатися „Федерейтид Текстил Юніонс оф Америка". Як що усі юнії, котрі вислали на се засідання своїх представників, зголосяться до союза, то союз відразу буде мати коло 200.000 членів.

ЗАВОРУШЕННЯ В СТРАЙКОВІМ ДИСТРИКТІ.

ТЕРІ ГОТ, Індіяна, 20. серпня. — На домаганнє шерифа Датгита рада комішенерів округа Саливен визначила йому до помочи 40 спеціяльних помічників, щоби удержати спокій в окрузі, де, як каже шериф, грозять заворушення у вуглевім окрузі, тепер обнятім страйком.

Шериф каже, що причиною заворушень являється розправа проти трох страйкарів, обжалованих за нарушеннє публичного спокою; вони мають бути поставлені перед суд в середу. Урядники кажуть, що вони дістали вісти з ріжних місцевостий, що майнери лагодяться в день розправи до демонстрації.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ ВОЄННОГО СТАНУ В МІНҐО

ЧАРЛСТОН, Вест Верджінія, 20. серпня. — Стейтові власти доносять, що в Мармет збираються майнери з Пент Крік і Кейбин Крік, щоби помашерувати великим демонстраційним походом до Мінґо Кавнті, де від кількох тижнів заведено воєнний стан.

Недалеко коло стації в Мармет дійсно зібралося коло 600 майнерів, готових до походу. Вони викидають зпоміжи себе кождого підозрілого чоловіка, а кореспондентови одної нюйорської ґазети, що хотів прилучитися до них, заявили просто, що його не потребують, а двох узброєних в карабіни людий відставило його на зелізничий дворець.

Ся демонтрація має бути звернена проти дальшого тревання воєнного стану в окрузі Мінґо та проти недавного рішення суду, котрий відмовився пустити на волю кільканайцятьох майнерів, арештованих за переступленнє проклямації ґубернатора про воєнний стан.

С. Ф. Кіней, предсідатель 17-го округа Союза Майнерів Америки (Юнайтид Майн Воркерс оф Америка), заявив, що він не має нічого спільного з тою демонстрацією, що він відраджував робітникам її робити, що вони його не послухали і що тому він вмиває руки від неї. Він сумніваєсь, чи богато видержить тяжкий марш на 80 миль.

Стейтові власти, які мають виконувати проклямацію ґубернатора про воєнний стан, ще не заявили нічого, що вони думають робити в справі демонстрації. Подібна демонстрація відбулася два роки тому назад. Велика громада майнерів вибралася серед подібних обставин на демонстраційний марш до Ловґен Кавнті. Тодішний ґубернатор стейту видав їм осторогу, що він ужиє сили, як вони добровільно не розійдуться. Демонстранти на се розійшлися.

ЕПІДЕМІЯ ТИФУ В НЮ ДЖЕРЗІ.

ТРЕНТОН, Ню Джерзі, 20. серпня. — Стейтові власти вислали о скілько се можливо усіх урядників здоровля в Берлінгтон Кавнті, де вибухла пошесть тифу. Урядники здоровля обчисляють, що в повіті є більше як 200 случаїв сеї недуги.

Як почалася пошесть, сего власти ще не дійшли, але додумуються, що через обжинкові забави, які часто уряджували ріжні церкви в околиці. Стверджено приміром, що всі члени одної церковної банди, що недавно грала на однім такім святі, захоріли на тиф.

Слідуючі міста вже заражені пошестю: Ровлінґ, Джабставн, Джуліаставн, Бордентавн, Райтставн, Ню Іджипт, Куперставн і Пемберставн.

ПОВІНЬ В СТОЛИЦІ СТЕЙТУ.

ФІНИКС, Аризона, 21. серпня. — В наслідок великого хмаролому над околицею вчерашної ночи і нині, ціла околиця заллята великою повенню. Повінь наробила великої шкоди, а можливо спричинила навіть утрату людського життя. О годині три чверти до десятої вечером вода увійшла до стейтового капітолю (головного державного будинку). За 20 мінут ціла пивниця будинку була повна води. Зеркало виливу широке на кілька миль. На декотрих вулицях столиці вода стоїть на 8 стіп завглибшки.

ЗАДЕРЖАЛИ КОРАБЕЛЬ ЧЕРЕЗ ОДНОГО ХОРОГО НА ТИФ.

НЮ ЙОРК, 20. серпня. — Іміґраційні власти задержали цілий корабель „Аквітанія" і не дозволили йому віхати до порту, бо в другій клясі корабля найшлася одна пасажирка хора, як підозрівали, на тиф. На кораблі було коло дві тисячі людий.

Як лікарі зробили „пробу крови", вони дозволили кораблеви причалити до берега. Пасажирку, — се була одна Росіянка, котра їхала з дітьми до свого мужа у Філяделфії, — відослано до шпиталю на Гофман Айленд, де лікарі мають переконатися, чи вона хора на тиф чи на иншу хоробу.

ЦІЛЬ ПРИЇЗДУ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО ДО АМЕРИКИ.

Часопись „Ля Прес", що виходить в Сен Джан в Ню Бронсвік, в Канаді, в слідуючий спосіб пише про приїзд митрополита Шептицького до Канади.

„Український митрополит зі Львова Андрей Шептицький виїхав вчера звідси на обіздку по Канаді і Злучених Державах.

„Його цілею є придбати поміч для свого народа, що так страшно потерпів внаслідок війни.

„Достойний митрополит оповідав, що в протязі семи літ, ріжні армії сім разів переходили через його рідний край, внаслідок чого мешканці нещасного краю стали нуждарами. Пятьдесять процентів виносить сегодня смертельність серед українських дітий, а недостаточне відживлювання і пошести тифу забивають великі маси людий.

„Митрополит заявив, що сегорічний врожай є не вистарчаючий, щоби населення могло прокормитися і коли Америка не прийде з помочию Українцям — нужда прибере ще більші розміри і тисячі людий згинуть від голоду.

„Трийцять тисяч Українців живуть ще тепер в воєнних ровах, тому, що не було в них фондів на закупно найпотрібнійших матеріялів до відбудовання понищених хат. Воєнні рови, в яких живуть нещасні люди зістали викопані в часі „великої війни", і в часі 3 инших воєн, що їх Українці мусіли перенести.

„Митрополит Шептицький числить на знану шляхотність народів Америки, які своєю помочю заскарблять собі глубоку вдяку з боку Українців.

„Многі тутешні журналісти, які мали нагоду говорити з митрополитом Шептицьким, є захоплені його уймаючою появою і шляхотностю його души".

БОЛЬШЕВИКИ ГРАБУЮТЬ.

КИШИНІВ (Русирес). „Неделя" повідомляє, що в Одесі з роспорядження влади приступлено до виймання дорогоцінностий і мідних та цинкових домовин із склепів старого християнського кладовища. В першу чергу розчинено гробовець родини одеського багача, італійського підданого, Марселена. 16. липня почали виймати домовини з гробовця Санцебахера.

СТРАЙКИ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 21. серпня. — В Німеччині почалися робітничі розрухи, які можуть сотворити ситуацію не менче грізну, як була марцьова революція під кличами комунізму.

Осередком нової суспільної бурі є місто Галле. Металеві робітники відкинули там всякі пропозиції предприємців і вийшли на страйк.

До страйку прилучилися також всі муніціпальні робітники.

В цілій Саксонії відбуваєтьcя тепер між металевими робітниками голосовання і сли окажеться, що більшість є за страйком, тоді ґенеральний страйк обійме цілу найбільше промислову околицю Саксонії.

Число партійних комуністів в Німеччині, які оплачують партійні вкладки, виносить тепер около 150 тисяч. Найбільше комуністів між німецькими робітниками є в місті Галле, відтак в Берліні і в Бранденбурґу.

Страйкова филя дійшла вже до Липська, де застрайкували робітники в міській електровні, в тартаках, паперовнях і фабриках асфальту. Здержано всі роботи про будові нових будинків.

12 ДНІВ ТЮРМИ ЗА ПОДОРОЖ ДО СКАЛАТУ.

Непринятий до служби судовий урядник Анатоль Залипський з Буська, поїхав був ще в маю до скалату купити собі бараболь. Це не подобалося очевидно скалатському старості Ваґнерови, бо казав арештувати Залипського за... українську аґітацію. Залипський пересидів 12 днів в тюрмі без ніякого переслухання і протоколу, і бувби хто знає доки там сидів, якби не поміг йому тюремний сторож. За інтервенцією цего сторожа суддя зволив ласкаво запитати старосту за що саме Залипського посаджено в тюрму? А що староста ніяких доказів аґітації Залипського не міг подати, то суддя скалатського суду зміркував, що хіба 12 днів тюрми за ніяку вину для Українця вистарить і по довшій надумі випустив Залипського з тюрми.

І де невинно арештований має шукати тепер справедливости?

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

ЗАЯВА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ.

Російсько-українська делеґація оголосила обширну заяву, в якій збиває всі фантастичні вісти про зброєння совітів та концентрацію військ на границі. Делеґація заявляє, що всі ті вісти є неправдиві, а робота авторів цих вісток провокаційна. Радянський уряд є занятий внутрішною справою відбудови краю. Тій праці контрреволюційні елементи роблять на кождому кроці перепони, а навіть нищуть транспорти харчів, призначені для голодуючого населення Росії. Так само бажають ті контрреволюційні елементи використати елементарні нещастя в Росії і уживають це як політичний атут проти радянської влади. Влада совітів бажає мирно жити з сусідами, а проти цего завзято виступають контрреволюціонери, які бажають нової війни.

Заяву підписав голова делеґації Гнатів.

КОНКУРЕНЦІЯ ЧУЖОГО КАПІТАЛУ В СОВЕТСЬКІЙ РОСІЇ.

З Варшави доносять що на терені советської Росії відбувається тепер шалена рівалізація капіталів англійського і німецького. Найбільший німецький фабрикант, Стіннес, одержав цілий ряд концесій і приготовлюється до експльоатації російських богацтв на велику скалю. Англійці не потрафили до такої степени заінтересувати собою советського правительства, як се вдалося Німцям. Італійці рівнож стараються о концесії в Росії. В такий спосіб італійське правительство хоче знайти лікарство на безробіття в Італії.

ДОПИСИ З КРАЮ.

Польська жандармеря урядує.

Причинком до сього, одним із многих, нехай послужить наведений факт, що потрясає усі нерви людини XX. віку.

В перших днях липня ц. р. зайшла в селі Тудорові крадіж коней. В пильнім пошукуванню за виновником стрінули польські жандарми з Будзанова, 18-літного хлопчину Петра Гуцала, сина вдови халупниці Олени Гуцало в Папірні під Будзановом, пов. Теребовля, котрий на пасовиску шукав за своєю худобою. Не маючи ніяких доказів вини, скували жандарми слабосильного хлопчину, завели на постерунок в Будзанові і так довго його катували, аж хлопець збожеволів. Тепер кидається хлопчина на всіх, то знов скриваючися просить о ратунок перед жандармами, або витріщивши очи, повторює, що „се йому зробили у Будзанові містечку". Очевідно на другий день по скатуванню Петра Гуцала виказалося, що коні вкрав хто инший.

Тільки про сам факт. Та він не є відірваний; спорадичні донесення подібних випадків з нашого села ілюструють найкрасше ту атмосферу, серед якої живе нині наш мужик на своїй землі.

СОВЕТСЬКІ КОНЦЕСІЇ ДЛЯ ЗАГРАНИЧНИХ КАПІТАЛІСТІВ

ЛОНДОН, 21. серпня. — Депеша з Копенгаги до Ексчендж Телеґраф доносить, що тепер ведуться переговори між англійськими, американськими і німецькими капіталістами з одної сторони, а советським російським правительством з другої сторони, в справі наділення заграничних капіталістів широкими концесіями, які стоять в звязи з відбудовою Петрограду і Одеси.

Обі сторони вишлють своїх делеґатів до Берліна, в дню 26. серпня, в ціли заключення і підписання остаточної умови.

Заграничні капіталісти обовязуються комплетно відбудувати і поширити портові урядження в Петрограді і Одесі, фабрики, всякі промислові заведення, комунікаційні средства і т. д.

В заміну за се, советське правительство дасть заграничним капіталістам широкі концесії до їх виключної експльоатації на протяг 40 літ.

ГЕСКЕЛ ПРОВІДНИКОМ АМЕР. РАТУНКОВОЇ АКЦІЇ В РОСІЇ.

РИГА, 21. серпня. — Полковник В. Гескел, сегодня заіменований провідником акції американської ратункової адміністрації в Росії.

Полковник Гескел надається найлучше до сеї задачі, бо він з незвичайним успіхом перевів таку саму ратункову акцію з рамени американської адміністрації в Вірменії і на Закавказю.

Вісім тисяч тон американських запасів поживи, які лежать в маґазинах в Гамбурґу і Данціґу, будуть негайно перевезені в Росію.

З Ню Йорку вже в найблизших днях відпливуть спеціяльні кораблі до Росії з величезними транспортами поживи.

Після обчислень американської ратункової адміністрації, кошт американської допомоги Росії буде виносити місячно півтора міліона долярів.

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ РАДЯНСЬКОЮ УКРАЇНОЮ І ПОЛЬЩЕЮ.

ВАРШАВА, 21. серпня. — Радянське правительство України згодилося на розпочаття переговорів в справі допущення до праці на Україні польського Червоного Хреста, для несення помочі тим польським полонникам і виселенцям, які мають бути перевезені з України до Польщі.

Радянське правительство України за посередництвом польської делеґації в Москві запропонувало польському урядови зїзд польських і українських відпоручників в місті Здолбунові, для заключення конвенції в справі зелізничої комунікації між Харковом і Варшавою.

НА ЯКИХ УМОВАХ ПОЛЬЩА ПРИЄДНАЛАСЯ-Б ДО МАЛОЇ АНТАНТИ.

ПОЛЬЩА ЖАДАЄ РОЗЗЯЗАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСКОВИХ ОДИНИЦЬ У ЧЕХАХ, ВИРНАННЯ Ї СХІДНОЇ ГРАНИЦІ Й ҐАРАНТІЙ У СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

БЕРЛІН, 6. серпня. — За кілька днів має розпочатися конференція між чеським міністром закордонних справ др. Бенешом та польським послом у Празі Пільцом у справі приєднання Польщі до Малої Антанти, до якої вже належать Чехословаччина, Югославія, Румунія й — неофіціяльно — Італія.

Орґан польського міністра-президента Вітоса „Курер Львовскі" містить з сеї нагоди статтю, в якій каже, що Польща приєднається до Малої Антанти лише на слідуючих умовах:

1. Установлена після мирового договору в Ризі СХІДНА ГРАНИЦЯ ПОЛЬЩІ має бути офіціяльно признана й ґарантована.

2. УКРАЇНСЬКІ ВІЙСКОВІ ФОРМУВАННЯ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ МАЄ БУТИ РОЗВЯЗАНО, А ВСІХ АНТИПОЛЬСЬКИХ АҐІТАТОРІВ МАЄ БУТИ ВИСЛАНО.

3. Польські домагання щодо ГОРІШНЬОГО ШЛЕСКУ повинні енерґійно підтримуватись.

4. У СПРАВІ ТЕШИНУ мають відбутись широкі поправки на користь Польщі.

5. Забезпеченне прав польської меншости в Чехословаччині.

6. Утворенне Дунайської Федерації між Чехословаччиною, Угорщиною та Австрією, яка мала-б звязатися з паралельною федерацією Польщі, Італії, Румунії та Югославії, щоб забезпечити спокій у середній Европі.

ЦІЛА ЧЕСЬКА ПРЕСА РІШУЧО Й ОДНОДУШНО ВІДКИДАЄ СІ УМОВИ. „Право Ліду" зазначує, що В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ НЕ ЗНАЙДЕТЬСЯ НІ ОДНОЇ ПАРТІЇ, ЯКА ЗГОДИЛАСЯ-Б НА ТАКІ ВЕЛИКІ УСТУПКИ ПОЛЬСЬКОМУ ІМПЕРІЯЛІЗМОВИ. Урядовий орґан „Чесько-Словенська Република" також гостро виступає проти БЕЗСОРОМНИХ УМОВ органу польського міністра-президента." (Вл. кор.).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА—СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

ОПОВІСТКА.

Супроти баламутних слухів, поширюваних темними духами, ворожими нашій народній справі, подаємо отсим до відома всім, кому се знати треба, що Західно-Українська (Галицька) Република розписала серед української еміґрації в Америці лише дві державні позички: одну в Злучених Державах Америки на 100.000 долярів, а другу в Домінії Канади на 1,000.000 долярів. Хто почуває себе українським патріотом, кому дорога рідна справа та хто хоче вирвати Галичину і північну Буковину з неволі, той повинен закупити бонди одної або другої позички, а ще краще бонди обох позичок.

Жадних инших позичок Західно-Українська (Галицька) Република не розписала. А коли появилися инші фалшиві відозви або як хто ширить инші слухи, то нехай всі знають, що наша Держава, її Уряд та її Представництво ні з тими фалшивими відозвами ні з тими слухами не мають нічого спільного.

Вашінґтон, Д. К., 18. серпня 1921.

ВІД ПРЕДСТАВНИЦТВА ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОЇ (ГАЛИЦЬКОЇ) РЕПУБЛИКИ.

Д-р Льонгин Цегельський
Д-р Березовський
Д-р Мишуга

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ГРОШІ НА БОНДИ

ПОЗИЧКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ НА АДРЕСУ:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA (2ND DEP.)
1901 COLUMBIA ROAD, N. W., WASHINGTON, D. C.

ТА ПОДАТИ ІМЯ І АДРЕСУ. БОНДИ ВИСТАВЛЕНІ НА 5, 10, 25, 50 ТА 100 ДОЛЯРІВ

ПОЛЬСЬКА ПОВСТАНЧА АРМІЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИЧИНІ.

Поляки вже заздалегідь приготовляються до відповідного протиділання на случай колиб уряди аліянтських держав приказали польському правительству забирати свої манатки з української Галичини.

Над великими масами польського війська, яке стоїть гарнізоном в Східній Галичині та яке варшавська військова команда з кождим днем ще збільшує новими відділами — Поляки установили головним командантом Івашкевича.

Сей чоловічина, бувший офіцир російської армії, всіми своїми кваліфікаціями відповідаючий знаному в російській службі типови „ґенерала-ступайка", дикий, брутальний, неінтелігентний чоловік, що сліпо і кровожадно виконує всякі хочби найбільше лайдацькі приказы свого начальства, е заїлим ворогом Українців і свою ненависть до українського народа вже показав, після заняття польськими військами Східної Галичини — вішаннями, розстрілами, мордами, забійствами і масовими арештованнями Українців та паленням і нищенням українських сіл.

Після заміру польського правительства, ґенерал-ступайко Івашкевич має в Східній Галичині сповнити таку саму роботу, яку зробив на Литві Желіґовский, а на Горішнім Шлеску Корфанти.

Колиб аліянтські держави приказали польському правительству звинути военну окупацію Східної Галичини — польське правительство формально повинувалобся приказови аліянтів, але тоді маси польського війска під проводом „ступайка" Івашкевича виповілиби послух варшавському правительству, проголосилиб Східну Галичину якоюсь новою від Варшави незалежною польською „ржечпосполітою" і на власну руку опиралибися приказови аліянтів.

До такої комедії, яка малаб бути відіграна перед світом польським війском і польськими шовіністами в нашім краю, в цїли задержання Східної Галичини при Польщі, варшавське правительство вже тепер робить всякі приготовання, бо бачить, що справа Східної Галичини вже в скорім часі прийде на чергу світової політики.

Кинули маси війска до армії Івашкевича, яка розкинена стратеґічною лінією, що начинається на Лемківщині і тягнеться через цілу Східну Галичину. Лінія розльоковання польської армії начинається в Тухові, йде через Ясло до Сянока і Ліська. Тут вона роздвоюється. Одна галузь йде на Перемишль, Руську Раву, Львів, Броди, Золочів до Тернополя — друга на Старий Самбір, Стрий, Калуш, Станиславів, Тисьменицю, Коломию, Кути, Снятин і через Копичинці і Теребовлю лучиться з першою лінією в Тернополі.

Польські військові ґарнізони не тільки стоять у всіх більших містах і місточках, але впаковано їх також до дуже богато галицьких українських сіл, де польська умундурована дич рабує працю наших селян, побиває і вязнить людий і насилує українські жінки і дівчата.

При кінци липня в околицю Ліська і Сянока вислано чотири бриґади (8 полків) піхоти і один полк артилерії. В околицях Калуша і Долини Поляки з поспіхом будують бараки і опорожнюють державні і публичні будинки для приміщення великого числа польського війська. В Коломийщину і Косівщину впакували дві дивізії (8 полків, то є 32 тисяч жовнірів) піхоти, один полк артилерії і баталіон піонірів.

Крім сего розіслано менші відділи в околиці Дуклі, Турки, Сколього і Надвірни.

Так розложена реґулярна польська армія, яка в тім часі, коли польські власти ніби про око будуть на розказ аліянтських держав опорожнювати Східну Галичину — проголосить себе незалежною від Польщі і не схоче уступитися з української Галичини.

Кромі сего, Поляки зорґанізували і орґанізують ще далі в кождім повіті української Галичини зпоміж цивільного польського населення так звані „Бартошеві Дружини", військову добровольчу орґанізацію, якій польська військова команда дала масу машинових крісів, карабінів, амуніції та всяких матеріялів, потрібних до ведення війни.

Ті „Бартошеві дружини" малиб держати українське населення в пострaху, коли армія Івакшевича, вже ніби збунтована проти варшавського уряду — виступить до свого ділання.

В сі „Бартошеві дружини" входять всі Поляки зпоміж польської інтеліґенції, студентів, міщан, ремісників в містах і місточках, а по селах хлопи „латинники", яких в послідних часах польське правительство в страшний спосіб підюджує проти українського селянства, та переселені на українську галицьку землю з Мазурщини, хлопи-кольоністи.

От якими чортівськими способами Польща хоче задержати власть і панування над українським народом в Галичині.

За Карпатами, по угроруській і словацькій стороні, є ще 50 тисячів української галицької армії, що по военній катастрофі в Галичині і на Україні, була змушена шукати захисту і гостинности в чехо-словацькій републиці.

Ся армія, що складається з найкращих і найбільше дисциплінованих кадрів української молодіжи є готова кождої відповідної хвилі вступити в смертельний бій з польськими розбишаками — за свободу, волю і право українського народа Галичини.

Ся армія є під начальною зверхностю нашого українського галицького правительства.

Хоч зносить біду і нужду, бо скупі средства матеріяльні галицького українського правительства не вистарчають на всі потрібні видатки для українського війска — українська галицька армія в Чехословаччині завзято вижидає відповідної хвилі, щоби сповнити свій святий обовязок супроти рідного краю.

Ступайко Іващкевич збирає маси диких конфедератників проти сего патріотичного українського війська.

А „Бартошеві польські дружини" мають удержати в шаху український народ в Галичині.

Однак справедлива наша справа мусить віднести остаточну побіду над польськими злодійствами і розбишацтвами.

Черга в сей страшний час, якого ще ніколи не переживав наш народ, на нашу українську іміґрацію.

Ми українські іміґранти в Америці, що спокійно живемо в Америці, спокійно працюємо і маємо що їсти і маємо в що вдітися, подаймо нашим середечним братам за морем, подаймо нашому рідному краеви, подаймо українській армії в Чехословаччині, подаймо нашому українському галицькому правительству всяку моральну і матеріяльну поміч для визволення нашого народа зпід клятої ляцької неволі.

Покиньмо всякі дрібні сварки і непорозуміння і лучімся з нашими братами в один военний фронт, бо злочинна Польща кує і острить проти нас багнети.

Не можемо наразі інакше — розкупім в мить бонди українського галицького правительства, щоби нашому правительству дати в руки средства до дальшої боротьби з польським розбишакою.

ЧОМУ ПРАВИТЕЛЬСТВО УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЧИНИ ДБАЄ ТІЛЬКИ ПРО ГАЛИЧИНУ?

ЧОМУ ВОНО ДОМАГАЄТЬСЯ УТВОРЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ ГАЛИЦЬКОЇ РЕПУБЛИКИ?

(Від власного кореспондента).

Як відомо, правительство української Галичини домагається від держав антанти, щоби вони усунули польську окупацію з Галичини і дали Галичині змогу утворити незалежну Галицьку Републику.

Се становище правительство української Галичини зустрічається з такими закидами:

Одні кажуть: Чому правительство української Галичини робить заходи перед державами антанти тільки в справі Галичини? Чому воно не обнимає **цілости** української справи, не домагається визнання української держави, утвореної з усіх українських земель?

Другі додають: Чому правительство української Галичини домагається утворення окремої Галицької Републики? Се галицький партикуляризм! Українська Галичина повинна бути прилучена до Великої України!

Сі закиди походять переважно від людий злої волі, часто підкуплених ворогами, отже від людий, які вбирають маску всеукраїнського патріотизму тільки на те, щоби пошкодити українській справі. Одначе між широким громадянством можуть бути дійсні українські патріоти, які, не знаючи як слід справи, можуть узяти ті закиди за добру монету. Тому хочу пояснити сю справу.

Ідеалом українського народу було є і буде: зєдинити всі українські землі в одній незалежній українській державі. До сього ідеалу змагав український нарід перед війною через поширюваннє і поглиблюваннє свідомости сього ідеалу в українських народніх масах. Сей ідеал **здійснював** український нарід, коли наслідком світової війни Росія і Австро-Угорщина розпалася і український нарід, який доси оставав під пануванием сих двох держав, почувся свобідним. Сей ідеал, якого український нарід доси на жаль не міг здійснити, остане на далі цілю всіх змагань українського народу.

Одначе ріжні обставини вимагають ріжних шляхів до здійснення національного ідеалу.

В яких обставинах знаходиться тепер український нарід?

Оба українські правительства, які в 1918 р. почали будувати українську державу під кличем зєдинення всіх українських земель: правительство Директорії на Великій Україні і правительство Української Національної Ради в Галичині — не змогла вдержатися на українській землі і довершити державну будову зєдиненої України.

Правительство Директорії мусіло уступити перед московським большевицьким правительством, яке завоювало Велику Україну і утворило з неї Українську Радянську Републику, по формі ніби незалежну українську державу, яка остає в союзі з московською совітською державою, в дійсности-ж московську провінцію, в усім залежну від московської совітської держави.

Правительство Директорії, шукаючи помочи проти московської совітської держави, заключило нещасний союз з Польщею, в якім відступило Польщі не тільки українську Галичину, але й часть земель Великої України (Підляше, Холмщину, Волинь).

Таким чином правительство Директорії не встояло при ідеї зєдинення всіх українських земель в одній українській державі.

Слідами правительства Директорії пішло правительство Української Радянської Републики. З волі правительства московської совітської держави (бо — як уже зазначено — правительство Української Радянської Републики не має своєї волі) прийшло до заключення мирового договору між Польщею з одного і Совітською Росією й Радянською Україною з другого боку. Сим договором Совітська Росія й Радянська Україна відступили Польщі ті самі українські землі, які перед тим відступило було Польщі правительство Директорії (Петлюри).

Тимчасом українську Галичину завоювала Польща, яка дістала від держав антанти уповажненнє заняти сей край аж до дальшого рішення держав антанти.

Розбивши Австро-Угорщину, держави антанти стали на тім, що вони мають право рішати, що з краями Австро-Угорщини має статися. Про всі инші краї Австро-Угорщини держави антанти вже рішили на Мировій Конференції; — **тільки про одну українську Галичину ще ні.** Вони стоять на тім, що суверенні права в українській Галичині прислугують їм, державам антанти, та що вони мають видати рішенне про її долю.

Тепер стане ясно, чому правительство української Галичини домагається від держав антанти порішення тільки справи Галичини, а не цілої України.

По перше тому, бо правительство української Галичини має право заступати тільки українську Галичину, а не цілу Україну.

А по друге тому, бо держави антанти стоять на тім, що вони мають суверенні права в українській Галичині і до них належить рішати про долю української Галичини.

Звертаючися до держав антанти з домаганнєм, щоби вони рішили справу української Галичини, правительство української Галичини домагається, щоб держави антанти виконали своє зобовязанне супроти української Галичини і рішили про її долю.

З того, що сказано висше, ясно також, чому правительство української Галичини домагається утворення незалежної Галицької Републики.

В теперішних обставинах тільки держави антанти можуть усунути з української Галичини польську окупацію. А держави антанти стоять на тім, що українська Галичина є окрема територія, якої долю вони мають окремо вирішити. Числячи з сим становищем держав антанти, правительство української Галичини домагається, щоби з неї утворити окрему Галицьку Републику.

При тім треба мати на увазі також те, що і правительство Директорії (Петлюри) і правительство Радянської України зреклося Української Галичини в користь Польщі. Коли-б правительство української Галичини домагалося тепер від держав антанти, щоби українську Галичину прилучити до Великої України, то ті відповіли би: Адже Велика Україна і через правительство Директорії і через радянське правительство заявила, що вона зрікається права до Галичини в користь Польщі.

Через те українська Галичина мусить самостійно, сама для себе добиватися незалежности.

Чи держави антанти сповнять свій обовязок супроти української Галичини, чи усунуть з неї польську окупацію і привернуть їй незалежність — не знати. Але доки вони ще не видали свого рішення, треба від них домагати ся, щоби вони таке рішенне видали.

В сих заходах треба підперти правительство української Галичини, яке остає під проводом д-ра Евгена Петрушевича як президента Української Національної Ради і Уповновласненого Диктатора і перебуває в Відні.

Я вже писав, що фонди, які мало правительство української Галичини, вже кінчаться і грозить небезпека, що воно не буде мати за що вести своєї акції. Се була би катастрофа для справи української Галичини, бо тоді не було би кому заступати її перед світом.

Тому я поклав Вам, американські Браття, на серце сю справу, щоб Ви дали правительству української Галичини грошеву поміч. Тепер знов кладу Вам сю справу на серце, як найважнійшу справу в політиці української Галичини.

Очевидно, осягненне незалежної Галицької Републики було би тільки етапом у змаганню до осягнення ідеалу цілого українського народу, до збудування української держави, зложеної з усіх українських земель.

Коли-б нам удалося осягнути незалежну Галицьку Републику, тоді український нарід, укріпвши її і загосподарившися в ній, в відповідній хвилі переведе зєдиненнє всіх українських земель в одну державу.

Думаю, що сей всеукраїнський дух, дух зєдинення всіх українських земель в одну державу, одушевлятиме весь український нарід Галицької Републики.

Змаганнє до осягнення Галицької Републики не противиться всеукраїнському ідеалови зєдиненої України, тільки є етапом в змаганню до здійснення сього ідеалу.

Гайдельбер, 7. липня 1921.

Д-р Михайло Лозинський.

МІРКУВАННЯ.

По думці большевицьких „Щоденних Вістий" ані Петрушевич, ані ніяка українська громада чи організація не сміє апелювати до Антанти в справі визволу українського люду зпід польського панування. Такі апелї і протести, після безштанових українських мальчиків-комісарів — це контрреволюція. Товариш монах Бориско так само міркують.

Чому вільно Ленінови і Троцькому апелювати до буржуазної Антанти і до „архибуржуазної" Америки в справі Московщини? Чому вільно большевицьким царям висилати амбасадорів до буржуазних держав і добиватися у тих буржуазних держав признання совітської Росії? Чому товариші комісарі і братчику Бориску? То не контрреволюція?

* * *

„Не жадай від бика молока" — каже пословиця. Чи чув хто, щоб котрий большевицький ревун дав коли цента на українську справу? Ті пани не знають, що це значить: „на, бери". Ті пани зате добре знають, що значить: „дай і ще раз дай!"

* * *

Брат Давид Бориско, чина св. Василія Великого, доказує своїм читачам, що не треба дати позичку правительству української Галицької Републики. Після міркування брата Давида українська держава „для українського народу в Галичині не буде нічим гіршим від польської держави..."

Що воно значить? Значить що брат Давид думає, що польська держава є „олрайт". Українська держава може булаби трошки ліпша, а може й така сама. Гіршою не може бути. Отже іншими словами, нащо нам старатися о українську державу? Вона-ж буде така сама як польська. От ліпше най буде так, як є. Най там собі панують Ляхи на українській земли, а ми сидім тихо. Нам не треба української держави. Но сер! Яке нам діло до того, що Ляхи наш народ запрягають до панщини? Або що нас обходить, що Ляхи мордують і січуть наших братів нагаями? Або яке нам діло, що ляцькі тюрми переповнені в щерть українським людом? Або що нам шкодить, що Ляхи посилають на нашу землю Мазурів? Або Мазурі не такі самі люди як брат Давид? — Так міркує брат Давид Бориско від „Народної Волі".

Але зато брат Давид Бориско, базилянський братчик є „поржондни і почціви Русін".

І брат Міхал Яцкуф, базилянський братчик є також „поржондни і почціви Русін". Політичні близнюки і такі самі люди як Мазури...

* * *

Кілько то ще є серед американських Українців таких „поржондних і почцівих Русінкуф" як рати базиляни Давид Бориско і Міхал Яцкуф? Дайте їм грамоти „почцівосці", брате Давиде.

* * *

Бо всі ті американські Українці, що не хочуть бути в очах Ляхів „почцівими і поржондними Русінами", такими як брати Давид і Міхал, постараються о іншу грамоту, якою є **Бонд Позички Національної Оборони.**

* * *

Чудом булоб, якби брат Давид Бориско Ч. св. В. В. купив Бонд Позички Національної Оборони, або якби брат Давид дав цента на вітчину. Всі єзуїтські секрети якими брат Давид був зреформований розвіялибся як дим. І ще готовби погніватися на брата Давида брат Міхал Яцкуф.

* * *

Треба подивляти ту звязь і приязнь і політичний світогляд, що так нерозлучно звязали „почцівих" базилянських братчиків Давида і Міхала. Ділять їх ліси і гори і моря. А преціж брат Давид вгадує вмить всі гадки брата Міхала Яцкова. Він знає що брат Яцкуф є проти Позички Національної Оборони. І він знає, що як та позичка поведеться, то брат Яцкуф піде там де кози кують. Щоб свого приятеля і колеґу не позбавити куска ласкавого хрунівського хліба, брат Давид мусить виступати проти позички і проти галицького правительства і проти української держави.

* * *

Може є ще деякі люди, що вірять, що брат Давид базилянський монах і „почціви" редактор є Українець. Бо я в це не вірю вже пять років. Не вірю від тоді, як брат Давид писав в тій самій газеті, яку тепер редагує, що він не має вітчини; що він не знає вітчини; що його вітчина цілий світ; що він не дасть ані цента вітчині! Ані цента!

* * *

Треба признати, що брат Давид держиться свойого девізу. Сказав, що не дасть, то не дасть. Послідовний чоловік. Незмінчивий. Одним словом „почціви". Йому всюди добре, бо всюди його вітчина. І Польща для него може бути вітчиною.

* * *

Та не всі такі як брат Давид. Бо думаю, що в Америці є тисячі Українців, що вірять в слова Івана Франка:

„Вічний революціонер,
Дух, що тіло рве до бою
Рве за поступ, щастє, волю —
Він живе, він ще не вмер".

І ті тисячі Українців в Америці, яких серце беться для України зложить Позичку Національної Оборони і своїм трудом, своїм грошем збудують українську державу на українській земли.

І колись...згадають брата Давида.

Загнибіда.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Closely bound

ДОПИСИ

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й.

Протестаційне віче.

В неділю, 7. серпня, тутешні Українці мали велике протестаційне віче, перше того рода від заложення тутешньої парохії. Віче оповістив в церкві о. парох кількома наворотами, щоби розбудити заінтересованнє серед політично заспаних парохіян. По вечірни, о 4-тій годині, зібралося велике число чесних парохіян мужеського пола, а було много і женщин інтелігентних, що зрозуміли значіння хвилі.

Віче отворено відспіванєм „Царю небесний" тутешнім хором під проводом дякоучителя п. Луки Шереметн. Сей хор відспівав також вязанку українських пісень.

Значіннє віча пояснив місцевий парох о. Онуфрій Ковальський, котрий навів много історичних даних, власних досвідів та теперішні відносини з приводу поневолення українських земель Поляками.

По черзі реферував справу Галичини п. др. Семен Демидчук, який в кількагодиннім докладі пояснив українську історію, описав польські звірства в Галичині та в инших частях заграбленої України і захотив присутних вислати протести до Парижа.

По рефератах вивязалася мала дискусія про біжучі течії національного й економічного питання, на які відповідали і пояснили Др. Демидчук і о. Ковальський.

Серед віча перечитано й ухвалено дві резолюції: одну від парохії, а другу від братства св. Иосафата, 35. відділу „Провидіння".

Резолюція Українців, згуртованих в парохії св. Николая, звучала:

Mr. Lloyd George, Allied Supreme Council, Paris, France.

We beg of you to stop the Polish misrule in East Galicia and other parts of Ukraine and to reinstate there the legal government of the Western Ukrainian Republic under the leadership of Dr. Petrushevich.

For the Ukrainian residents and Americans of Watervliet, N. Y.:

Rev. Onufry Kowalsky
Filemon Yewusiak
Constantine Demianczuk
Luka Sheremeta.

Резолюція братства св. Иосафата, 35. відділу „Провидіння":

Allied Supreme Council, Paris, France.

We turn to you asking for the right of the people in Eastern Galicia to be ruled by a government of their own representation and for the removal of the bloody occupation of the Polish military forces.

Basil Futulnychuk,
Basil Madarash,
Joseph Bilinsky,
Simon Mychasiv.

Замітним вельми та похвальним було заховання тутешньої публики підчас обох згаданих рефератів. Не було жадного непорозуміння, як то воно бувало передтим.

Тут, більшість Українців з Лемківщини. Много з них було затуманених московською дурійкою, бо не знали своєї рідної історії; не знали навіть, до якого народу належать. „Русин" у них було тесаме що Рускій з двома сс, себто Москаль. На велику радість наші чесні парохіяни стаються щораз свідомійшими Українцями. Вже зачинають пізнавати рідну історію, бо видно зачинають читати більше „Свободу" й „Америку". Вже приходять до того самопізнання, що „Русин" значить тесаме, що „Українець"; що Українці всюди однакові: чи то на Лемківщині, чи на Холмщині, чи в Київщині, чи на угорській Україні. Діти вже не називають себе більше тим огидним „Рошієн", бо знають, що „Рошієн" то значить Москаль.

Єсть тут вже споре число свідомих, мудрих Українців з Лемківщини. Всі вони співали на закінчення віча „Ще не вмерла Україна", „Не пора Москалеви, Ляхови служить!", „Ми гайдамаки" і т. д.

Честь церковному урядови, що зрозумів, ким єсть, та підписав петицію до Вашінгтону і каблеграму до Парижа. Якощирі Українці з Лемківщини, хай лише возьмуться до своєї книжки та часописи, а скоро пізнають, де єсть правда а де лож. Хай викинуть ріжне сміттє московське з хати, ріжні кацапські газети, котрі єсть лише на те редаговані Москалями кацапською мовою, щоб дурити Українців. Свідомий свойого походження та історії Українець ніколи московської отруї в руки не возьме; але темний Українець-кацап то ще возьме московське болото в руки та гадає, що це єсть золото.

Досить нам „Москалеви, Ляхови служить", дорогі Браття і Сестри, Українці з Лемківщини! Збудуймо Україну сильну з Києвом і Львовом, яко правдиними столицями Руси-України; Вітчину, котра обнимала всі 47 міліонів Українців від Карпатських гір, з влученнем найдальшого закутка нашої української землі, Лемківщини — аж по Кавказ, включно.

Проч з проклятою Польщею з наших земель! Проч з огидною Московщиною-Расеєю з наших земель та з її впливом кацапським! Ми, Українці з Лемківщини, не позволимо більше за жадну ціну, щоб нас чужинці називали „Рошієнс", бо вони знають, що ми не єсть „Рошієнс" і з нас лише кепкують та насміваються. Той лише „Рошієн", хто з Московщини походить; тому ніхто не боронить бути Рошієн, бо шкіри не зміниш. Але щоб нас, з української Лемківщини, називали „Рошієн", то поб'ю насмішки ще єсть велика брехня! Бо щоб бути „Рошієн" на Лемківщині, то треба, щоб Московщину з її московським населенням якимсь чудом перенести в гори Карпати. Покищо з Лемківщини требаб до Москви йти, щоб статися „русскім", через тисячі миль України: через українську Галичину, через Соборну Україну, через 850.000 квадратових кільометрів! Раз на все пропала Москва на Україні! Поки цар-батюшка сипав рублями, то много запроданців, много зрадників, слабих характерів купив собі і в Галичині і на Лемківщині як серед світських, так особливо серед **попів**, які лише темний народ затуманювали; казали тому темному українському народови почитати царя за Бога.

Пропав русский цар; пукла матушка-Рассея, як пампух, занадто утучений та висмажений на українськім меді та маслі; забракло рублів, пособій царских, і наші зрадники, кацапські попики в Америці, теж хвости поховали. Тепер вже тихше сидять всякі русскі, угро-русскі, карпато-русскі запроданці попи, бо бачать, що нарід просвічаєсь, українізуєсь; бо ради хліба і вони зміняють фронт та стаються Українцями. Колиж нас москвофіли попи не могли переробити на кацапів, то тим меньше ложні людці вспіють нас переробити на модерних юдеїв-жидів, москвофілів-большевиків.

Український нарід Лемківщини не згинув для України і вже ніколи не згине. А проклята Ляшня удавиться і пукне не на чотири „розбйори", як перше, але на міліони кусників, заки нас проковтне!

Один з присутних вічевиків.

ЛИСТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

(Данило Лазаренко з Декатур, Ілл., післав був Ількови Несторовичеви в Йозефоф, Чехо-Словаччина, два доляри. Сими днями він дістав від Несторовича лист, датований 5. серпня б. р. Сей лист є доволі довгий і ми подаємо тут лише деякі важнійші виїмки з нього).

Високоповажаний Пане!

Лист від Вас і два доляри одержав, за котрі сердечно дякую. Цей лист подівав на мене дуже зворушаюче і сам не знаю, кому маю завдячити таку несподіванку, про котру навіть і не снилося мені. Я писав до своєї сестри, яка вже більше ніж 15 літ в Америці, щоби мені прислала кілька долярів на убраннє, та щоби я міг дальше студіювати і покінчити школу. Яким чудом сей лист дістався до „Свободи", я по нинішний день не знаю, але мені дуже прикро, що „Свобода" його опублікувала.

Я сам не знаю, в який спосіб можу відвдячитися Вам за таку велику і щедру поміч. Мене се дуже здивувало, бо знаю, що світ тепер дуже змінився і такі злі люди жиють, що навіть в найбільшій нужді не хочуть єсе знати і навидіти. І я з початку не хотів сам собі вірити, щоби хтось, не знаючи мене, посилав мені гроші. Це перше в життю стрічаю, а передовсім тепер. Я думав, що це може від мого шваґра, бо я маю аж пять сестер в Америці, але коли прочитав, що Ви зі снятинського повіту, а я зі самбірського, то це дуже на мене подівало і я не хотів вірити, що є ще і добрі люди на світі, котрі чим можуть, помагають нашим скитальцям по таборах, хотяй самі в на еміграції по чужих краях за кусником хліба.

Аби Вам дати доказ, що я чесний Українець і що не хочу другого використувати, а позичене напевно віддам (як не я самий, то мій батько), то подаю Вам ось-тут, що я родився в селі Дорожів, повіт Самбір, Східна Галичина. Мій батько Іван мешкає в домі під числом 357. Мені тепер потрібно гроший на убраннє, бо не маю в чім вийти на запис на університет в Празі або в Берні.

При нагоді надмінаю, що часопись „Щоденні Вісти" (ч. 137, з 13. червня 1921) дуже насміваєтся з мене. Я на це мало зважаю, бо ці товариші самі не знають, чого хотять. Бо то не штука сидіти за океанами і пальцями в чоботі кивати на буржуїв та грозити їм, але нехай придуть тут і покажуть своє геройство на ділі, а ми з певностю лучше їм поможемо в ділі рідного краю і для добра українського народу, поневоленого Ляхами та Москалями. Я їм на цю статтю відповім в американській „Свободі", що аж їм в пятах залоскоче!

З Ваших сторін в нашім таборі є дуже мало, і то переважно старшини. З Вашого села нема нікого.

На тім кінчу і ще раз складаю середечну подяку. Желаю Вам щасливого повороту на родину, як також на вільну і нерозділиму Україну — від річки Сяну аж по Кубань. — Гаразд!

З поважаннєм

Ілько Несторович,
Український Військовий Табор „Б", III. Сотня, в Йозефові, Чехо-Слов. Република.

(Лист писаний до п. Гринька Сенькова в Гартфорд, Конн.).

Манаїв, 5. липня 1921.

Дорогий Куме!

Я щасливо приїхав до дому і гадав, що буду тішитися своєю ріднею, зобачу її та повеселюся з нею. Але приїхав я лиху годину... Дороги я не міг пізнати — самі рови. На нашій вулиці нема ані одної хати. Натрафив я якраз на той час, як давали Поляки дерево з ліса Творимирки. Дають і Українцям і мусять дати. А ті, котрі визнавали засади Троцького, то навіть не мають чого показуватися.

Хто вертає сюди з Америки, а там женився, най бере з собою метрику від свого пароха; або хто ходить до греко-католицької церкви, нехай бере з собою парафіяльну книжочку, бо як не має ніякого українського свідоцтва, то його відразу записують до відділу „Троцький".

Тепер, як я приїхав, то вже повернув Франьо Савіцький з Росії. Він проклинає всіх комісарів і Дмитришина з Ню Йорку, бо він його намовив їхати до Росії за комісара. Савіцький приволікся до дому голий, босий і біз правого ока, а кільках ще там лишилося. Вони бояться приїхати, бо би їх вбили зараз свої люди.

Закликав мене до себе о. Пелехатий і розпитувався за американську політику. Питався також, чи то правда, що в Америці дають людям другі шлюби, що богато людий другий раз пібралися, а їх діти займають місце другим, сиротам. Я говорив, що наші священики нічого про се не знають, але деякі люди йдуть на корт, там беруть позволеннє і так з собою живуть.

Тут прийшло було зі Львова від Українського Народного Комітету два вози убрань. Сі убрання дістали тії сироти, котрих батьки зістали вбиті або померли. А ті діти, котрих батьки або матери є в Америці, не дістали нічого.

У неділю як наш священик, о. Пелехатий, узяв говорити за сироти, то Марини Пилипчукової дівчина зімліла з жалю. Батько пише з Філядельфії, а мама у Гартфорді пійшла за муж.

Дорогий Куме! Говоріть усім, що я пишу і давайте лепти, як можете, бо тілько на вас мають наші люди надію і на ваші протести. Робіть мітинги і складайте, що тілько можете, а будьте певні, що засвітить сонце й у нашім віконце. Прийде час на всіх лайдаків!

Кінчу і здоровлю Вас. До побачення під синьо-жовтим прапором! Ваш кум

Дмитро Дакоцький.

Пішліть, як ласка, мій лист до нашої правдивої газети „Свободи".

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

І. КАЛІЧАК.

В ДВОРІ НА ПОСТОЮ.

Дорогому Другови чет. Семйоникови на спомин).

Січе дрібний осінний дощик. Ціла природа скуталася в сіру холодну дощеву мряку. В далі ліс маяніє, заслонений вохким туманом, з поля дише пусткою та холодом віє. При дорозі куняють перемоклі сумні верби. Сумно та важко довкола. Лиш крякання гайворонів несеться. Воно гурмою розсілося по старих придорожних липах і дивиться цікаво на болотяний шлях, повний калюж та рідкого болота, що губиться між хатами, вибігаючи каламутною смугою в поле.

Ніде ні душі не видко.

По придорожних будяках острo свище вітер, стручує каплі дощу з деревини, немилосерно термосить і мервить причілки хати.

Природа нудьгує, умряці дощем хлипає.

З горба в село посуваєтся шляхом сіра маса. Що раз то виразніщі стають постаті, котрі прямують до села в походовій кольоні.

Іде сотня до двора на зміну. Свіжа та бодьора, хоч до нитки перемокла. Лишила за собою пів-приорані поля, минула луки овиті в мряку, що по обох боках річки розтяглася.

Сотня вже давно згубилася між хатами, чути тільки чвакання чобіт по болоті.

Скрізь заплакані, шибки вікон дивляться цікаві жителі хати, тут і там зачервоніло намісто на білій дівочій шиї.

Десь рипнули до половини розчинені сінешні двері. Показалася чорноволоса дівчина, що цікаво лискучими очима до стрільців придивляється.

Понеслися по селу жарти, сміх та гукання; з новими стрільцями нове життя в село заблудило.

Сотня дохoдила до двора.

На пригорбку, між високими, старими липами й осиками забіліли стіни двора.

Скрізь алею і високу браму увійшла сотня на подвіря.

Зміна! — кричить в дворі стара залога, обступаючи з зацікавленням новоприбувших. Зараз звився командуючий старшина, щиро витаючи свого друга.

Остапе; Витай друже! Знову бачимося, як це гарно!

Запити посипалися на згоги в безладдю, так що відповіди діждатися було годі.

„Яке положення наше, де ворог?" — питався Остап.

„Будь спокійний, він в сусіднім селі причаївся, онтам видніються його окопи! Нас не зачіпає, боїться, за це ми часто його турбували...

Раз навіть два скорострілі та з десяток ляхів стрільці забрали."

„Це гарно" — додав Остап радіючи.

„Але... є одно „але"..." — мовив далі Вороний. „Будь обережний з молодою дочкою господарів. Не вір ніщо ляшці. Будь хитрий... Така моя рада... Стася ввічлива й ніжна в кохання, але ляшка..."

„Мене не зловила. Я не з цих, сам знаєш."

Сотня розташувалася на новому житлі. Остапа як старшину, примістили господарі в кімнаті біля столової і запросили на спільний обід. Окрім старих сидів ще хлопчик і старша його сестра Стася.

Нічого собі, красуня, шкода тільки що ляшка.

За обідом, звичайно пішла мова про нові бурливі події, про дні повні журби й неспокою — на старости літ.

Для Остапа почалось нове життя на позиції. Серед фронтових занять минали одноманітні дні, спокійно проходили темно-дощеві ночи, лишаючи в Остаповій душі мале хвилювання.

Дівчина щораз то більше його полонила — чаруючи солодкими звуками рояля і щирим та прихильним словом.

Нераз здавалося Остапови, що товариші не гарно посуджують цю вражливу, щиру та ніжну дівчину.

Якось призабув був трохи на дівчину, відданий новій праці.

Двір переміновано у важне оборонне становище, від котрого залежало удержання лінії, на просторі кільканайцять кільометрів.

Стрільці копали окопи, будували лисячі ями, колючим дротом обводили рови.

Стася приглядалася до всього, що робилось, дуже зацікавлена всім аж до подробиць. Тоді то Остапові мимоволі насунулось на думку підозріння, а перестoрога друга вже більше з думки у нього не сходила.

Але дівчина так незамітно вміла підходити й вивідати, що він сам не знав, як і де з чим виговорився.

Була темна ніч.

Небо затяглося бурливими хмарами, дерева стогнали вітром, що двором по закутних крутився.

Усе дихало темнотою, лиш слабонько-бліда смуга світла з Остапової кімнати продиралася на веранду.

Вийшов, не міг всидіти в ніч, таку бурливу, де в округ самі стіни мовчали, пригнітаючи чомусь важко душу.

Сперпий об пень липи, задивився у темноту ночі і прислухувався до музики вітру.

Ніде нічо не ворушилося, лиш часом острий тріскіт кріса відзивався вдалі.

Був безпечний в таку темну ніч, стійки зміцнив удвоє, нападу не боявся, хоч така ніч була якраз до сього догідна.

Нараз завважив якусь тінь, що попід мур на вшпиньках прокралася до саду.

Свій певно не глушивби так кроки і не підкрадався-б так на пальцях — подумав. Онтам вже сховалася за товстою грушею, не помічаючи Остапа, що підкрався за друге дерево.

На кілька кроків вже стоїть від неї, але пізнати не може.

Подув сильнійше вітер, кидаючись між галузя деревини. Дерева важко зашуміли. З розгону зачепив об закутану постать, розвіваючи на боки полу одіння.

Забіліла струнка постать дівчини, тай знову закрилася.

Не вже-ж Стася? — мало не крикнув Остап. Зачим в так пізну пору, пощо тут до саду?

Дівчина прямувала усе далі в куток, де стояла так добре йому знана бесідка, омаєна диким виноградом, тихо шепітливим. Тут прожив з нею гарні хвилі...

Одним скоком опинилася в середині.

Остап підійшов близше. Зачув тихе шарудіння, наче-б відсувала щось з долівки.

Що робить? — з болючим серцем думав Остап. Що-ж це знову? Виразно почув глухий звук телефону.

А, Ляшка! Дає своїм знати про нову позицію. Буде напад. Цього тобі не можна дарувати. От гадюка, підла! Добре казав Вороний...

Не слухав кінця розмови, побіг без духу до сотні.

Збуджені стрільці похапцем виходили зі стайні, ховалися в пітьмі, розставляючися на знаних становищах.

Погашено світла, лиш в кімнаті Остапа ще блимало далі.

Година минула, а ворог не наближався. Може не прийде, говорили на пошепки стрільці між собою.

Тихо — нічого не чути, лиш вітер над полями свище, немов жаліється темній ночи.

Якесь тихе шарудіння закралося з вітром спереду. Донісся глухий брязкіт полевої лопатки, що стукнула об приклад кріса. Зазвенів і багнет.

Ворог!

Із кількох соток грудей залунав крик, який грізно роздер тишину ночи.

Стрільці розпочали пекольний огонь. Заграли усі чотири Остапові скорострілі з їх тріскотом і кров у тілі заграла.

Без упину сікли скорострілі, крісові вистріли злилися в довгий невтихаючий клекіт. І міномет бовкнув глухо.

Ніхто в стрілецькі окопи не продерся. Лягли до одного перед дротяними засіками стрілецьких перегород.

Мрачний ранок відслонив таємницю неспокійної ночі. То по полі, то на дротах повисли лежали польські трупи.

Остап дав наказ підпалити двір.

Стасі вже не було. Утікла з рідною перед карою, що підчас бою.

Двір горів. Дим клубився чорною хмарою і розходився з мракою по полю.

Нім. Яблонне, 27. VI. 1921.
(„Український Стрілець").

БУКАМИ БЮТЬ НАШИХ СЕЛЯН В ГАЛИЧИНІ.

Село Оришківці пов. Гусятин користується особлившою опікою нашої нової влади. Зараз з приходом польських війск почалися тілесні екзекуції. На донос одного дезертира з російської армії з Конгресівки взяли на тортури селянина Миколу Пилипчука, котрий дістав не меньше ні більше тілько 80 буків. Дня 26. жовтня 1919 р. відбулася карна експедиція в селі за те, що, мовляв, три клм. від села убито „галерчика". На карну експедицію приїхала „Коменда пляцу" з Копичинець під проводом капітана Ковальского. Страшний справді це був суд. Такого страшного пекла не може собі представити чоловік з найбільшою фантазією. На широке оболоня зігнано з хат всіх людий. Коли люди покинули свої хати, п. Ковальський видав приказ жовнірам, щоб ішли по хатах і всьо, що їм подобається, забирали. Пішли в рух кури, гуси, безроги, мука — словом всьо, що подобалося. Щож в нинішних часах не може подобатися? Отже забрано з хат всьо, наладовано кілька фір і відвезено на фільварок.

Тимчасом на оболоню відбувався страшний суд. Почався розділ людий на Українців і латинників. Двох з Українців засуджено на смерть. Одного команданта із сільської міліції за України, Івана Стельмащука, а другого Петра Стецика, музиканта, котрий тому, що при першім наступі Поляків не хотів віддати свого клярнету, видався карній експедиції підозрілий о намір відірвання частини від цілости польської держави. Місцевому пароховш о. Білинському дано приказ висповідати засуджених. О. Білинський просив, щоби позволили йому піти до церкви і взяти епітрахиль як символ священичої власти, однак п. Ковальский не позволив і приказав сповідати без епітрахиля і тим понизив священичий стан взагалі. По сповіди приказано засудженим, на очах зібраного народу, самим собі копати ями на гроби. Посходилася, а властиво серед буків просунулася рідня засуджених, щоб попращатися на віки. Настала передсмертна тишина, за кілька хвилин мали невинно зійти з цего світа двох батьків маленьких дітий. Коли діти почали прощати своїх батьків, жінки своїх чоловіків, розніся зойк і плач з грудий більше як півтора тисячі людий. До ще більшого смутку і горя причинився крик ловлених курий, ґегание гусий, квік безрог, іржання підстріленого коня і т. д.

Та видко військові екзекутори наситилися досить тим серце роздираючим образом, бо капітан змінив свій вирок, увільняючи від смерти засуджених, але за те що десятий буде вибитий буками і село заплатить 50.000 корон контрибуції. Село, ратуючи життя батьків дітий, згодилося на це. Після такої згоди села приступлено до биття що десятого. На десяту припала одна женщина, що була уже вісім місяців вагітна. Її не пощаджено, мабуть длятого, що була свідомійша громадянка і вона дістала 60 буків. Контрибуцію збирано так, що хто був свідомійший, мусів більше платити. До кождого майже Українця при стяганню говорено: „Ти політик — плати!" Латинники, котрі є заможнійші, не платили більше як 50—100 корон. Карну експедицію попередили арештування. На першу чергу попала вся інтелігенція (академики) і найсвідомійші селяне, яких сейчас вивезено до „Бригідок". З карної експедиції вислано другу партію на „Бригідки", разом 28 людий. Більша половина з них захворіла на плямистий тиф. Але вислано зі Львова до села слідчого судію. Проїздить судія на слідство і не знайшов нічого страшного, тоді випустили хорих на тиф до дому. А що були конфіновані, запроваджено їх до якоїсь ґазівні, нечистої і зимної, щоб опісля партіями відставити до місця побуту. Держання хорих в ґазівни через шість день принесло бажаний успіх, бо шістьох з конфінованих, приїхавши до дому, до двох днів померло.

Міністерство видало було приказ, щоб контрибуцію звернути. Скликано людий до громадської канцелярії і під натиском та по сусідськи „добровільно" ухвалено, щоб гроші по половині ішли на церкву і на маючий ставитися „косцюлек", хотяй в контрибуції є найбільше пята часть гроший, зложених латинниками.

Тепер місцеву інтеліґенцію дуже часто арештують. За часів польської влади вже чотири рази тягано її по арештах. І тепер хотіли арештувати (п. Ковальский), мовляв, що на приходстві відбувають тайні збори. Питаємо, коли скінчиться страх і терор та безпідставні арештування невинних громадян? Коли бодай вчасти настануть мирні відносини, певність завтра, свобода горожанська і свобода слова, про які говорив так відважно пан Ашкеназе при зеленім столі в Союзі Народів?

„Батьківщина".

„ОСНОВИ" ПОЛЬСЬКОЇ ПОЛІТИКИ СУПРОТИ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

(ач). Польща це держава, яку сотворив збіг щасливих для неї обставин. Повстала вона не своєю силою, тільки чужою ласкою, підготованою столітним плачем і квилінням о свободу, о увільнення з під чужого ярма. Особливо Франція являється творцем польської держави, бо вона вложила в цей свій твір багато труду й гроша, зброї й амуниції, людей і — надії. Польща це французький вексель, виставлений на будуччину і жированний також инщими державами. Що правда, то инші підписували цей вексель без надій, замкнувши очі.

Як цей державний новотвір використав свою свободу, всім відомо. Він використав її по засаді муринської етики: „Зле есть, коли другий мені забирає мою власність, добре есть, коли я другому забираю його власність." На основі цеї засади Поляки, ті „моральні" Мурини Европи, загорнули ряд чужих їм земель: литовських, білоруських і українських, а між ними як найцінніщу добичу — Східну Галичину. Розуміється, навіть у муринській льоґіці польських наїздників відзивається потреба дати перед світом якісь „основи" своїй безправній грабіжі супроти цеї нещасної землі. І вони від самого початку свого доконаного злочину-рабунку намагаються представляти світови ріжні блага, якими буцімто хочуть ущасливити жертву свого рабунку, щоби тим оправдати його перед чужими.

Першим таким „благом" мавби бути славний статут для Сх. Галичини, виготований Старжинським. Річ вельми характеристична, що Поляки підсунули це зозулине яєчко, але не признавалися до нього. Як відомо, справа статута впала у воду, головно тому, бо спротивилася йому Анґлія.

Другим обманом, яким Поляки хотіли замилити очі культурному світови, була справа оснування окремого університету для галицьких Українців. Розуміється між Галичанами не було ні одного так наївного чоловіка, щоби поважно повірив у те, що Поляки дійсно хочуть основати український університет. Адже вони не то в Галичині але навіть на Великій Україні, захопивши хвилево в свої руки Камянець Подільський, де був український державний університет, були на стільки безсоромні, що зараз здеґрадували його до ряду — приватної школи, хоч Петлюра був у союзі з ними! Але дискусії про український університет у Галичині треба їм було, щоби милити очі культурним державам світа.

Тепер з тої самої причини видумали Поляки свіжий політичний обман — „автономію" для Східної Галичини. Ні ці, які буцім то дають ту „автономію", ні ті, яким ту „автономію" буцім то дають — абсолютно не вірять в неї. Бо автономія під польським ярмом це все одно, що „автономія" вязня, прикованого до тачок на каторзі. Поляки самі були до недавна в неволі — а неволя у бувшого невольника це найстрашніща річ, як слушно замітив Ллойд Джордж. Ми принціпіяльно відкидаємо всяку автономію при Польщі й навіть федерацію з Польщею, а в практиці не віримо у можливість істнування під польським ярмом чи в „спілці" з Польщею. Паразітний орґанізм Польщі може тільки нищити народи, які матимуть те нещастя, що прийшлосяби їм остати в якім небудь звязку з Польщею. В історії й сучасности маємо на це стільки доказів, що шкода над цим розводитися.

Гарні обіцянки польських сирен не зваблять у нас жадного поважного чоловіка в сітку польських політичних обманств. Сирени це були у віруванню старинних Греків (Елинів) демонічні єства жіночого вигляду, великої краси й приманчивости, що чудово співали. Вони тим співом заманювали до себе людей, що перепливали попри їх острови, й замучували на смерть. Тому сирена була символом (знаком) смерти у старинних Греків. Старогрецька леґенда оповідає, як скиталець Одисей, що плив кораблем попри остров сирен, котів послухати їх чарівного співу. В тій цили казав себе привязати до корабельного стовпа. Своїм товаришам скитання заткав уха воском (щоб не чули чарівного співу сирен) і заборонив їм, відвязувати себе від стовпа, хочби як просився. Таким чином переплив попри остров смерти, куди манив його спів сирен.

І ми мусимо переплисти попри польське багно брехні й інтриги, — переплисти, привязані всіми думками й замислами до ідеалу незалежности Рідної Землі. Вже третю брехливу пісню почали нам співати польські сирени, що тягнуть на шафот український народ Галичини. По нотці й інтонації тої пісні так і видно, що прийде й четверта, ще більше „приманчива". Очевидний вже й зміст тої четвертої пісні, хоч її ще не почали співати. Але вона вже приготована до найменших подробиць у кабінетах варшавських і навіть посвячена польськими біскупами. Одначе ми не пішли на три пісні, не підемо й на четверту й на жадну.

„Український Прапор".

СТРАЙК В КАМІНЬОЛОМІ В СКОЛІМ.

В Сколім в каміньоломі Колодка вибух страйк. Панове з Секції відбудови залізниць в Стрию платили досі робітникам від 150 до 200 марок денно і апровізацію в залізничому консумі. А тепер без апровізації дають мов на глум від 165 до 240 марок денно. Робітники, щоби могли хоч сяк-так жити, жадають від 500 до 600 марок. Та й ця платня не вистане, щоби вижити з родиною, справити обуву і одіж.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Д. Л., Декатур, Ілл.—До збирання жертв на оборону Галичини не треба ніяких паперів. Зберіть між своїми знакомими добровільні датки і вишліть їх там, де уважаєте за відповідне. Імена всіх жертводавців ми помістимо радо в „Свободі".

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА

ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 96, повідомляє, що мітінг відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 28. серпня, в гали церковній під ч. 107 улиця 7ма і Карсон. На порядку нарад є важні справи до полагодження. Хто не вирівнає своїх довгів буде суспендований. Неявившийся член заплатить кару 25 цнт., а урядник 50 цнт. — В. Древня, предс.; С. Войтович, секр.

ЮНҐСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, подає до відома, що на місце зрезигнувавшого предсідателя Петра Луцка зістав вибраний Юрко Присташ. Заступником предсідателя є тепер Юрко Пирка.—І. Гармич, секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймається. — За оголошення пошукувань платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщенне, за більше разів дaєсь відповідний опуст. Дворазове оголошенне з 5 стрічок $1.00.

Пошукую свого товариша **ІВАНА ВИЛЬНИКА** в дуже важній справі. Хтоби про него знав, або він сам, зволить написати до: NICHOLAS MUCHAIR, 1105 Branch Ave., Cleveland, Ohio. 94-97

Пошукую у важній справі **ЮРКА ДУНЕЙ і НИКОЛУ ЛЕЛИТ** з села Кобаки, повіт Косів, Гал. Хтоби про них знав або вони самі, зволить зголоситись до: ILIA LAZARUK, Box S, Pantzer, P. O. Lake Wales, Florida. 95-96

Василь Турко з Добромиля пошукує Стефана Турка з Ляцка, повіт Добромиль, а також слідуючих осіб: Михайла Гарванка, Анелю Гарванка, Василя Білецького, Василя і Марію Потічних з Добромиля і Михайла Турка з Книжиполя. Хтоби о них знав або вони самі, нехай зголосяться листовно до: WASYL TURKO, Ukr. voj. Tabor, Jozefov, Czecho Slovak Rep., Europe.

Пошукую Гаврила і Гната Демчика і Кірика Свистуна. Всі три з Бобятина, пов. Сокаль. Прошу зголоситись на мою адресу: JOSAFAT OLESKO, Ukr. Tabor, B. B. No. 3, Josefov, Czecho Slovak Rep., Europe.

Пошукую Івана Бурака і Марію Сливка (Тенюх), обоє з Бикова, пов. Перемишль, а також Гриця Павловського з Селиск, повіт Перемишль і Марийю Баран, дочки Миколи з Перемишля. Уклінно прошу зголоситись на адресу: ДМИТРО МАЙКУТ, Ukr. voj. Tabor/B, Josefov, Czecho Slovak Rep., Europe.

Пошукую п. Володимира Коваля з Синевідська вижного і п. Николу Тимишина з Бродок коло Львова. ВАСИЛЬ ХОМИЦЬКИЙ, студ. фільос, Praha III, ul. Pod Letnou 128 (Strakova Akademie), Czechoslovakia, Europe. 96-97

Пошукую свого шваґра **МИХАЙЛА ГОНЧАР**, з Орлова, шариської столиці. Хтоби знав про него або він сам, нехай зголоситься до: MIKOLA SMANKO, A. to K. 7, General Delivery, Indianapolis, Ind. 96-97

АРТИСТ-МАЛЯР, тепер інтернований, стрілець Укр. Армії, просить цею дорогою всіх Вп. Земляків та українські просвітні і економічні інституції дати йому матеріяльну поміч, щоби міг продовжати свої студії. Вже в минувшім році стрінувся він з похвалами і признаннями зі сторони професорів-чужинців, а тому, що з родиною не має він жадних зносин, мусівби науку перервати. Евентуальні датки просить ся пересилати на: Proswitnyj Kruzok, для О. Бандуровича, Ukr. brigada, Nem. Jablonne, Czechoslovakia, Europe. Всі американські часописі просить ся о передрук. 96

ПОТРЕБА 10 молодих інтеліґентних українських дівчат або жінок для роботи бюра детективів. Наука даром. Голоситись: WM. LAZAREK, manager of Cunningham Detective Bureau, 14 Court St., Brooklyn, N. Y., 4th fl., Room 405. 96-97

НА ПРОДАЖ — 97 АКРІВ ЗЕМЛИ З ЛІСОМ

в місті Woodbine, N. J., Cape May County, по 12 долярів за акер, 15 мінут ходу від міста, в місті є 6 фабрик. Голоситись устно або писемно до: 95-

T. J. HRYCEY & CO.,
329 So. Fourth St., Philadelphia, Pa.

УНІВЕРСАЛ ІНДУСТРІЯЛ ДІСТРІБЮТІНГ КОМПАНИ повідомляє всіх Родимців, що її офіса перенесено з під 32 E. 14-ої улиці на Бродвей, 1416, Ню Йорк Сіти (Рум 513). Потребуємо ще 12 Сейлсманів. Платня від $25 і більше тижнево. Голоситься на тут подану нову адресу: 1416 Broadway, New York City. 79-202

МЕБЛІ НА ПРОДАЖ, враз з піяном, тано, з причини виїзду. Голоситись між 7-ою а 8-ою годиною вечер до: ALEX STANISLAWEK, 3250 W. Division St., Chicago, Ill. 95-97

НА ПРОДАЖ МЕБЛІ в добрім стані, дешево. Голоситись до: F. S. JAWORSKI, 79 Prospect Place, близько 6-ої евені, Brooklyn, N. Y. 94-95